

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203221
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819203221.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. Y., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov: matka A.. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, L., zastúpená E.. J. L., advokátom so sídlom M. R. Y. XX, H.; otec A.. H. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. D. XXXX/XA, L., zastúpený E.. C. D., advokátom so sídlom Y. XX, L., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 01. júla 2020 č. k. 18P/54/2019-389 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je oprávnený stretnúť sa s maloletým H. odo dňa 24.08.2020 od 9.00 hod. nepretržite do dňa 26.08.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť. Otec si dieťa od matky prevezme v určený čas v mieste bydliska maloletého dieťaťa a matke po skončení styku dieťa odovzdá v mieste bydliska maloletého dieťaťa.

Tým nie je dotknutý styk otca s maloletým H., upravený uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas letných školských prázdnin tak, že otec je oprávnený stretnúť sa so synom odo dňa 27.07.2020 v čase od 9.00 hod. nepretržite do dňa 02.08.2020 do 17.00 hod. a odo dňa 24.08.2020 v čase od 9.00 hod. nepretržite do dňa 30.08.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Otec si dieťa od matky prevezme v určený čas v mieste bydliska maloletého dieťaťa a matke po skončení styku dieťa odovzdá v mieste bydliska maloletého dieťaťa. V prípade, že sa styk otca s maloletým neuskutoční v súdom určenom čase z dôvodu objektívnej prekážky na strane dieťaťa, matka je povinná umožniť otcovi styk s maloletým v rovnakom rozsahu v náhradnom termíne.

1.2 Uvedené neodkladné opatrenie súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že Okresný súd Prievidza neodkladným opatrením č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020 dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 13P/118/2019 (aktuálne už na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019) alebo pod sp. zn. 13P/91/2019 (o rozvod manželstva) upravil styk otca s maloletým H. na každú sobotu nepárneho týždňa v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v neprítomnosti matky. Súd mal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj zo spisového materiálu za preukázané, že vzhľadom na blížiaci sa letné prázdniny existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého v jeho záujme, a preto návrh otca na nariadenie neodkladného

opatrenia vyhodnotil ako dôvodný. Súd prvej inštancie uviedol, že prihladol na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, že je v záujme maloletého postupne rozširovať styk otca s maloletým a na to, že odo dňa začatia konania už ubehlo dosť času a otec za toto obdobie dostatočne preukázal, že sa dokáže o maloletého postarať a adekvátne naplniť jeho potreby rovnocenne ako matka. Súd má za to, že otcovi nemožno upierať právo byť s dieťaťom len preto, že matka otcovi nedôveruje a aktuálne ho vníma ako nekompetentného resp. neschopného rodiča, ktorý sa nevie o dieťa riadne postarať, pričom tieto tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala. S poukazom na vyjadrenia otca, podložené listinnými dôkazmi, že matka mu obmedzuje stretávanie s maloletým v už aj tak obmedzenom styku súd prvej inštancie považoval za vhodné vo výroku neodkladného opatrenia uviesť, že matka je povinná poskytnúť otcovi v prípade ochorenia dieťaťa náhradný termín, keďže treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia je neskôr len ťažko napravitelná. Právne súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie ustanoveniami § 2 ods. 1 a § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1 veta prvá, § 330 ods. 2, § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 36 ods. 1 a § 24 ods. 4 Zákona o rodine.

2.1 Matka maloletého dieťaťa podala proti uvedenému uzneseniu včas odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) CSP. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne, prípadne aby ho zrušil a konanie o návrhu otca zastavil. Súd prvej inštancie sa podľa matky nevysporiadal s jej námietkami, ktoré už boli zrejmé z obsahu súdneho spisu, nevysvetlil dostatočne, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, neuviedol, v čom zistil osvedčenú (preukázanú) bezodkladnú potrebu úpravy pomerov, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a nevysvetlil dostatočne ani to, ako vec právne posúdil. Napadnuté uznesenie je podľa matky maloletého svojvoľné (arbitrárne), trpí nedostatkom riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia, čo predstavuje porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie. Matka zdôraznila, že neexistujú skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Otcove vymyslené tvrdenia samé o sebe nemôžu zakladať osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku.

2.2 Matka ďalej zdôraznila, že v tomto konaní musí byť zohľadnený názor maloletého H. na základe z jeho faktických postojov k otcovi, pričom z doterajších konštantných postojov maloletého H. pri styku s otcom je preukázané, že syn si v žiadnom prípade nepraje styk s otcom aj s prespaním u neho bez prítomnosti matky v dĺžke 7 dní a 6 nocí nepretržite, nakoľko takýto postup rozšírenia styku by bol neprimerane rýchly oproti doterajšiemu rozsahu styku v dĺžke 3 hodiny za 2 týždne. Tento doterajší faktický postoj maloletého H. súd v napádanom uznesení ignoroval. Od momentu, keď sa matka 11.06.2019 odsťahovala z bytu otca k svojim rodičom do L., otec sa stretával so synom pravidelne v plnom rozsahu neodkladného opatrenia zo 14.10.2019 aj (zohľadniac vtedajšie ochorenie syna) neodkladného opatrenia z 18.12.2019 a aj nad rámec týchto neodkladných opatrení. Počas obdobia COVID 19 neboli po vzájomnej dohode medzi rodičmi realizované 3 styky po 3 hodiny a boli po vzájomnej dohode rodičov nahradené viacerými videohovormi cez W. Matka priebežne podrobne informovala kolízneho opatrovníka a tým pádom aj súd o traumatických následkoch, ako na maloletého H. pôsobia styky s otcom a aké mal z toho syn psychické ale aj fyzické následky, kde o.i. z prejavov syna je zrejmé, že na otca sa neteší (napríklad pri odovzdávaní otcovi plakával počas 5 vianočných stykov), je po stykoch s otcom často traumatizovaný a nechce sa od matky vzdaliť. Preto podľa matky neobstojí konštatovanie súdu prvej inštancie, že matka otcovi zámerne obmedzuje stretávanie s maloletým. Navyše otcom tvrdený program opísaný v návrhu z 10.06.2020 nie je vhodný pre 22-mesačného syna (prehliadky kostola, hradu, turistika, vozenie sa u suseda na koňoch). Rámec prázdnin pre maloletého H., ktorého sa ešte prázdniny netýkajú, nemá žiadnu vecnú a logickú súvislosť, t.j. súd nemal žiadny racionálny dôvod takýto radikálny posun rozsahu styku unáhlene viazať na letné prázdniny. Doterajším stykom za cca 1 rok v dĺžke 22 hodín plus 59 hodín plus čas videohovorov a najmä obsahom stykov otec nemohol preukázať, že sa dokáže o syna riadne postarať. Aj samotné 3-hodinové styky realizoval otec s nevyhnutnou pomocou svojich rodičov či brata. Syn bol po mnohých stykoch neprebalený, takmer po každom styku mal hnačky, bol premočený, v plienkach mal raz 13 kamienkov. Matka a jej rodina vždy po odovzdaní syna otcovi odíde domov a nikdy nesleduje, kam otec ide styk so synom realizovať. Naopak, otec si sám fotil matku z diaľky v aute stojacom na parkovisku cca 500 m od miesta odovzdania s tým, že tvrdil, že matka s rodinou ho sleduje. Tieto fotky otec posielala súdu aj napriek upozorneniam sudkyne z pojednávania 18.12.2019, že s tým má prestať.

2.3 Napokon matka v odvolaní uviedla, že si je vedomá, že otec sa do života syna má a musí „dostávať“ viac a viac, ale jediným spôsobom, ktorý zohľadňuje najlepší záujem maloletého H., jeho citové väzby a vývinové potreby, je postupné navyšovanie. K tomu slúžia aj terapie v M. S., ktoré rodičia postupne absolvujú a ktoré majú oboch rodičov naučiť akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove syna. O to viac je napádané uznesenie predčasné, keďže súd nevyčkal na ukončenie tejto terapie rodičov, kde želaným výsledkom je väčšia schopnosť rodičov dohodnúť sa o výchove mal. syna H.. Doteraz realizovaný styk v rozsahu 3 hodín za 2 týždne nemôže byť v tejto situácii rozširovaný tak radikálne, ako to určil súd v napádanom uznesení. Dieťa vo veku mal. H. je naviazané na matku, v jej neprítomnosti má úzkosť a obavy, vyžaduje si prítomnosť matky cez deň aj v noci. Otec pritom nepredložil žiadny dôkaz, že by sa s matkou pokúsil o dohodu o rozšírenom styku počas letných prázdnin. V režime, keď sa styk syna s otcom realizuje nielen v plnom rozsahu doterajších neodkladných opatrení, ale aj nad rámec neodkladných opatrení, neexistuje žiadna zákonná podmienka v zmysle § 325 a nasl. CSP preukazujúca potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

2.4 V dodatku k odvolaniu, doručenom súdu prvej inštancie aj odvolaciemu súdu dňa 20.07.2020 (v odvolacej lehote), matka zdôraznila, že súd prvej inštancie pri vydávaní napádaného uznesenia disponoval správami matky o traumatických následkoch po styku maloletého H. s otcom. Dňa 20.06.2020 otec napriek dažďu pri návrate syna matke tlačil kočík bez dáždnika, syn mal mokrú bundu, najmä rukávy a kapucňu, po návrate sa opäť (ako po predošlých stykoch s otcom) nechcel oddeliť od matkinej prítomnosti. Pri tomto styku mal prebalené plienky naopak a v plienke bola hrst' malých ostrých kamienkov, čo nekorešponduje s tvrdeniami otca, že sa vie o syna riadne postarať. Syn následne večer po styku bol nervózny, odmietal jesť a večer dostal hnačku, v noci sa budil zo spánku, plakal a hľadal, či matka je pri ňom. Na druhý deň bol syn stále nervózny, hádzal hračky, všetkým búchal, bil sám seba, čo inokedy nerobieval.

3.1 Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že namieta tvrdenia uvádzané matkou v jej odvolaní i doplnení odvolania, pričom obe podania považuje za zavádzajúce a klamlivé. Matka v odvolaní neuviedla žiadne relevantné argumenty, ktorými by naplnila uplatňované odvolacie dôvody. Otec sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením prvoinštančného súdu, ktorý v napádanom uznesení uviedol, že matka by v záujme maloletého nemala hľadať zámienky, pre ktoré by pokračovala v snahe obmedzovať otca pri jeho kontakte s maloletým. Podľa otca je zrejmé, že súd vychádzal nielen z jeho tvrdení, ale aj z relevantných vyjadrení kolízneho opatrovníka a obsiahleho spisového materiálu. Otec sa domáhal širšieho styku s maloletým už počas vianočných sviatkov, kedy mu súd vyhovel len čiastočne s tým, že pokiaľ sa osvedčí, následne mu v budúcnosti bude umožnený širší styk s maloletým. Otec počas týchto vianočných sviatkov osvedčil, že sa o maloletého vie plnohodnotne postarať. Uvedené deklaroval aj ÚPSVR Bratislava, ktorý uskutočnil dňa 02.01.2020 prešetrovanie pomerov u otca počas realizácie jeho styku s maloletým a zo správy ÚPSVaR Bratislava vyplýva, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého H.. Súčasná úprava styku otca s maloletým však neumožňuje vytvárať plnohodnotné a prirodzené väzby medzi maloletým a jeho otcom, takisto aj vzťah so starými rodičmi nie je možné v takomto obmedzenom čase plnohodnotne rozvíjať. Z konania matky je podľa otca zrejmé, že nezohľadňuje najlepší záujem maloletého, ani nevytvára adekvátny priestor pre budovanie vzťahu otca s maloletým.

3.2 Otec zdôraznil, že maloletý H. už vyrástol zo stavu tzv. separačnej úzkosti, ktorá sa podľa aktuálnych psychologických výskumov vyskytuje u dojčiat medzi 6. - 12. mesiacom života. Matka svoje tvrdenia, že maloletý je po stretnutiach s otcom traumatizovaný, ničím nepodložila a opakovane odkazuje iba na jej vlastné e-maily adresované kolíznemu opatrovníkovi. Z priebehov stykov, ktoré otec priebežne dokladá do súdneho spisu, je zrejmé, že maloletý sa z času stráveného s otcom teší a po jeho skončení odmieta návrat k matke a dožaduje sa predĺženia styku. Podľa otca bola daná bezodkladná potreba úpravy pomerov, keďže maloleté dieťa je fakticky v osobnej starostlivosti matky, súdnym rozhodnutím je určený len bežný styk otca s maloletým nezohľadňujúci obdobie školských prázdnin, pričom podľa konštantnej judikatúry uvedené predstavuje dôvod na úpravu styku počas školských prázdnin tak, aby obaja rodičia mali možnosť tráviť s dieťaťom plnohodnotný prázdninový čas a budovať si vzájomné vzťahy. Otec má za to, že letné prázdniny sú vhodným časom na to, aby mu bol daný väčší priestor na budovanie si vzťahu s takmer 2-ročným synom.

3.3 Ďalej otec uviedol, že na jeho strane nie sú dané žiadne závažné dôvody, ktoré by mali brániť v styku otca s maloletými a matka nemôže svojvoľne rozhodovať o tom, kedy a či otec svoj styk realizovať môže a kedy nie, výlučne na základe jej subjektívnych pocitov. Súd vyhovel návrhu otca v záujme budovania vzťahu maloletého dieťaťa s otcom, čo je v záujme maloletého. Prostredie u otca je pre maloletého známe, cíti sa tu dobre a podľa otca nie je daný dôvod na to, aby súd návrhu matky vyhovel. Maloletý H. má u otca vytvorené priaznivé podmienky, vhodné prostredie a má k otcovi vytvorenú citovú väzbu, ktorú chce otec ďalej rozvíjať. Vzhľadom na nekooperatívny postoj matky, ktorá nerešpektuje postavenie a rolu otca v živote maloletých detí, bol otec nútený požiadať o ingerenciu súdu a podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Neochota akceptovať nariadené neodkladné opatrenie zo strany matky len potvrdzuje tvrdenia otca a potrebu úpravy styku otca s maloletým z strany súdu. Otec ďalej zdôraznil, že matka nenavrholala žiadnu alternatívu, rozšírenie styku otca s maloletým, ale domáha sa výlučne toho, aby súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, čo potvrdzuje jej snahu o vytváranie obštrukcií a neochotu vyjsť otcovi v ústrety pri realizácii styku. Takéto konanie matky je podľa otca v zásadnom rozpore s dobrými mravmi ako aj najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

4. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky uviedol, že postupné rozširovanie kontaktu maloletého s otcom je v záujme maloletého, nakoľko dieťa má v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi. Obaja rodičia bez ohľadu na to, ktorý z nich sa vnútorne cíti byť vo vzťahu k dieťaťu dominantným, sú si v právach a povinnostiach voči dieťaťu plne rovní. Kolízny opatrovník má za to, že postupné rozširovanie styku má prihliadať na vývinové potreby maloletého, rešpektujúc jeho individuálne požiadavky. Zároveň je potrebné v záujme maloletého brať do úvahy skutočnosť, že maloletý od obdobia, ako žije v L., doposiaľ neprespal v domácnosti otca a nebol v jeho starostlivosti dlhšie ako jeden deň, čo sa javí ako rizikové pri upravenom styku otca s maloletým.

5. V správe z 29.07.2020 (t. j. v čase, keď mal byť realizovaný styk otca s maloletým H. na základe napadnutého uznesenia) kolízny opatrovník uviedol, že dňa 26.07.2020 (nedeľa) mu bola e-mailom doručená od právneho zástupcu matky žiadosť o osobnú prítomnosť kolízneho opatrovníka pri odovzdávaní dieťaťa dňa 27.07.2020 o 9:00 hod. K tejto žiadosti sa vyjadrila aj psychologička J.. F. P. e-mailom zo dňa 27.07.2020, v ktorom uviedla, že na individuálnych stretnutiach s matkou maloletého sa venujú jej zvládaniu náročných životných situácií spojených s prežívaním ohrozenia v role rodiča, a má za to, že násilné odobratie dieťaťa v kontexte neodkladného opatrenia ako autoritatívneho rozhodnutia súdu neprispieje k upokojeniu situácie medzi rodičmi, ani v hlbokej kríze rodičovského vzťahu nereflektuje na najlepší záujem dieťaťa. V dňoch 28.07.2020 a 29.07.2020 sa na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny bez predvolania dostavil otec maloletého, aby informoval o situácii pri plánovanom preberaní dieťaťa. Na deň 30.07.2020 o 9:00 hod. je určené spoločné stretnutie rodičov s pracovníkmi M. a s kolíznym opatrovníkom, ktorého cieľom bude viesť rodičov k dohode tak, aby sa v záujme maloletého realizoval styk otca s maloletým v zmysle vydaného uznesenia o neodkladnom opatrení.

6. Obaja rodičia takisto adresovali odvolaciemu súdu aj ďalšie písomné podania, z ktorých je zrejmé, že k realizácii styku podľa odvolaním napadnutého neodkladného opatrenia nedošlo, a to podľa matky z dôvodu, že napriek jej snahám syn pokračoval v doterajších reakciách voči otcovi, je naviazaný na matku a v jej neprítomnosti má úzkosť a obavy, pričom dňa 27.07.2020 aj v ďalšie dni konštantne odmietal styk s otcom hlasným plačom a hnevliвым odmietaním odovzdania do rúk otca. Podľa otca dôvodom nerealizácie styku bolo účelové konanie matky tak, aby dieťa s otcom neodišlo.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Neodkladné opatrenie, nariadené počas konania vo veci samej, je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytnutie rýchlejšej, efektívnej, ale len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Ide o

opatrenie, ktoré definitívne nerieši právne vzťahy medzi účastníkmi. Keďže ide o neodkladné opatrenie, ktorého účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, pre jeho nariadenie postačuje osvedčenie základných skutočností pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a o potrebe bezodkladne upraviť pomery.

11. Z odôvodnenia neodkladného opatrenia však musí byť zrejmé, ako bola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že potreba dočasnej úpravy pomerov je daná jednak potrebou postupne rozširovať styk otca s maloletým, čo je v záujme maloletého, ako aj blízcimi sa letnými prázdninami. Odvolací súd k tomu uvádza, že pri dieťati vo veku necelých dvoch rokov, ktoré nenavštevuje predškolské zariadenie, nemožno hovoriť o (letných) prázdninách. Pokiaľ otec tvrdil, že obaja rodičia by mali mať možnosť tráviť s dieťaťom plnohodnotný prázdninový čas, odvolací súd konštatuje, že je v záujme maloletého dieťaťa (aj vo veku dvoch rokov), aby trávil čas s oboma rodičmi bez ohľadu na to, či je to počas prázdnin alebo mimo nich.

12. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka v konaní pred súdom prvej inštancie aj z vyjadrenia k odvolaniu vyplýva, že postupné rozširovanie styku otca s maloletým H. je v záujme maloletého a podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. otec dieťaťa má na starostlivosť o maloletého vytvorené vhodné materiálne podmienky. S postupným rozširovaním styku otca s maloletým sa vo svojich vyjadreniach stotožnili aj obaja rodičia. Odvolací súd zhodne s týmito vyjadreniami kolízneho opatrovníka aj oboch rodičov dospel k záveru, že je osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle postupného rozšírenia styku s otcom. Aj keď to môže byť individuálne, vo všeobecnosti možno konštatovať, že vo veku dvoch rokov už je dieťa schopné odlúčiť sa na nejaký čas od matky a rozvíjať vzťahy s inými blízkymi osobami a je potrebné ho v tom podporovať.

13. Pokiaľ matka argumentovala traumatickými reakciami maloletého na styk s otcom, odvolací súd uvádza, že dieťa je pochopiteľne traumatizované každou zmenou výchovného prostredia. Prvotnou príčinou tejto traumy je však skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú, a teda dieťa pre zachovanie kontaktu s druhým rodičom musí na nejaký čas opustiť rodiča, s ktorým bežne býva. Úlohou rodičov je pomáhať dieťaťu, aby túto traumu prekonalo tým, že ho budú motivovať a rozvíjať v ňom pozitívny vzťah k druhému rodičovi nielen bezprostredne pred odovzdaním dieťaťa druhému rodičovi, ale stále.

14. Vo vzťahu k tvrdeniu psychologičky J.. F. P., že násilné odobratie dieťaťa v kontexte neodkladného opatrenia neprispieje k upokojeniu situácie „medzi rodičmi“ odvolací súd uvádza, že psychologička tu posudzuje vzťah medzi rodičmi, resp. záujem matky („prežívanie ohrozenia v role rodiča“) a nie záujem maloletého dieťaťa na budovaní vzťahu s oboma rodičmi. Napriek tomu je možné s ňou súhlasiť, že násilné odobratie dieťaťa by určite neprispelo k upokojeniu situácie, preto by obaja rodičia mali urobiť všetko pre to, aby k násilnému odobratiu dieťaťa (formou nariadenia výkonu rozhodnutia) nemuselo dôjsť.

15. Na druhej strane však je potrebné prisvedčiť matke dieťaťa, že styk otca s maloletým synom by sa mal rozširovať postupne, nie skokovo. Výrazné skokové rozšírenie styku súd prvej inštancie v napadnutom uznesení nijako neodôvodnil. Vzhľadom k tomu, že maloletý od odchodu z domácnosti, ktorá bola spoločnou domácnosťou matky a otca (čo bolo pred viac ako rokom) u otca ešte neprespal, je podľa odvolacieho súdu potrebné najprv upraviť styk otca s maloletým H. s prespatím na kratší čas než navrhoval otec, pričom takýto styk by bolo možné realizovať aj častejšie (vzhľadom k tomu, že toto konanie bolo konaním o ad hoc jednorazovej úprave styku a nebol zrejмый postoj otca k prípadnej zmene neodkladného opatrenia zo 14.10.2019, odvolací súd sa pridržal návrhu otca a nerozhodol o zmene pravidelného styku). Matka neuviedla žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by dieťa nemohlo prespať u otca. ňou tvrdené skutočnosti (že otec jej dieťa vracal neprebalené resp. ak ho prebalil, tak malo plienku naopak, boli v nej kamienky, prípadne že v daždi malo dieťa premočenú vetrovku) sú skôr dôsledkom krátkeho času, ktorý mal otec na styk s dieťaťom, a pre otca cudzieho prostredia, v ktorom tento styk prebiehal, nesvedčia však o nespôsobilosti otca postarať sa o dieťa.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa sporom rodičov o tom, či matka bráni alebo nebráni otcovi v bežnom styku upravenom neodkladným opatrením zo 14.10.2019, prípadne či mu umožňuje styk so synom nad rámec uvedeného neodkladného opatrenia. Bez ohľadu na tieto skutočnosti súd mal za to, že styk upravený uvedeným neodkladným

opatrením nie je dostatočný na budovanie riadneho vzťahu medzi maloletým H. a jeho otcom, a preto je potrebné ho (v tomto konaní aspoň jednorazovo) rozšíriť.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

18. Vzhľadom k tomu, že lehota na podanie odvolania matky maloletého dieťaťa uplynula 27.07.2020 a bolo potrebné dať možnosť ostatným účastníkom konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili, odvolací súd nemohol rozhodnúť do 27.07.2020, ako požadovala matka v odvolaní. Súd tiež nemohol rozhodnúť o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia, ako to požadovala matka v odvolaní a v ďalších podaniach. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Odložiť vykonateľnosť rozhodnutia je možné len v konaní o žalobe na obnovu konania (§ 412 ods. 1 CSP) a v dovolacom konaní (§ 444 ods. 1 CSP). Ani procesné predpisy ani osobitný predpis neumožňujú odklad vykonateľnosti neodkladného opatrenia odvolacím súdom.

19. Odvolací súd považuje za potrebné na záver oceniť ochotu rodičov podstúpiť spoločnú rodičovskú terapiu, ktorej výsledkom - ako uviedla matka v odvolaní - by mala byť väčšia schopnosť rodičov dohodnúť sa o výchove maloletého syna H.. Súd však nemôže čakať na (neistý) výsledok tejto terapie a musí konať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktoré má právo rozvíjať väzby a pozitívne vzťahy s oboma rodičmi. Zhodne so súdom prvej inštancie preto odvolací súd apeluje na rodičov, aby sa v záujme maloletého dieťaťa povzniesli nad svoje osobné rozpory a nezhody a riešili vzniknutú napätú situáciu v prospech dieťaťa, ktoré pre svoj zdravý vývoj potrebuje rozvíjať vzťah s oboma rodičmi.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.